

КЛАСИЧНИЙ

ПРИВАТНИЙ

УНІВЕРСИТЕТ

ISSN 1992-5786

Педагогіка формування
творчої особистості у вищій
і загальноосвітній школах

Збірник наукових праць

ВИПУСК 58-59 (111-112)

2018

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПЕДАГОГІКА ФОРМУВАННЯ
ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ
У ВИЩІЙ І ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛАХ**

Збірник наукових праць

ВИПУСК № 58–59 (111–112)

Запоріжжя
Класичний приватний університет
2018

УДК 371.026.9
ББК 88.84.845я43
П 86

Збірник включено до переліку фахових видань
згідно з наказом Міністерства освіти і науки України
від 29 грудня 2014 р. № 1528

П 86 ***Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*** : зб. наук. пр. / [редкол.: Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2018. Вип. 58–59 (111–112). 524 с.

У збірнику на базі проведених авторами досліджень висвітлені актуальні питання, що стосуються розвитку творчої особистості в різних типах шкіл, ВНЗ та позашкільних закладів.

Для науковців у галузі педагогіки та психології творчості, педагогів-практиків.

Голова редакційної ради:

доктор економічних наук, доктор юридичних наук, професор О. В. Покатаєва

Головний редактор:

доктор педагогічних наук, професор

Т. І. Сущенко

Заступник головного редактора:

доктор педагогічних наук, доцент

Л. О. Сущенко

Члени редакційної колегії:

доктор педагогічних наук, професор

О. І. Іваницький

доктор педагогічних наук, професор

І. М. Ляхова

доктор педагогічних наук, професор

А. В. Сущенко

доктор педагогічних наук, професор

О. О. Фунтікова

доктор педагогічних наук, доцент

М. Д. Дяченко

доктор психологічних наук, професор

В. В. Зарицька

доктор педагогічних наук, доцент

Є. А. Захаріна

Члени іноземної редакційної колегії:

Н. Вишнякова (Республіка Польща)

М. Жумарова (Чеська Республіка)

І. Ковалчікова (Словацька Республіка)

Рекомендовано вченою радою
Класичного приватного університету
протокол № 5 від 28 лютого 2018 р.

© Класичний приватний університет, 2018
© Колектив авторів, 2018

УДК 378.147

Т. М. КАЛІНІЧЕНКО

викладач

Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

ВИКОРИСТАННЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗВО

У статті розглянуто навчання студентів-філологів у сучасних українських ЗВО відповідно до програми вивчення французької мови, описано різні технології візуалізації, інфографіки, скрайбінгу, медіавізуалізації з метою організації освітнього процесу, що поєднує традиційне та електронне навчання.

Доведено значущість упровадження в університетські академічні програми та навчальний процес ЗВО нових підходів у викладанні французької мови, різноманітних сучасних засобів навчання французькій мові, що дають змогу підвищити ефективність освітнього процесу підготовки фахівців філологів.

Ключові слова: мультимедійні засоби, візуалізація, інфографіка, скрайбінг, медіа, лінгвістична компетентність, французька мова.

Актуальність суспільної потреби щодо вивчення в різних регіонах України студентами-філологами французької мови зумовлена тим, що, незважаючи на загальну програму, яка являє собою список тем для опанування, постає необхідність створення умов навчання, коли студенти свідомо формують свою філологічну компетентність. Проблема якісної іншомовної освіти зумовлена низкою чинників, серед яких значущими є європейська система стандартів і програми формування фахівців. Ця проблема може бути вирішена завдяки залученню сучасних технологій у зміст освіти.

Для професійної діяльності філологів характерні високі вимоги до рівня професійної лінгвістичної компетентності. Сьогодні до викладачів французької мови висуває вимоги щодо вміння застосовувати засоби медіа, інформаційних та комунікаційних технологій, візуалізації в процесі навчання. До змісту навчання увійшли новітні засоби навчання: онлайн-платформи, електронні курси, електронні освітні ресурси, електронні підручники тощо. Інтеграція освіти до європейського академічного простору зумовила підвищення вимог до якості підготовки майбутніх фахівців. Цифрові технології сприяють збільшенню майданчиків, де відбувається процес навчання.

Мета статті – проаналізувати використання технологій візуалізації, інфографіки, скрайбінгу, медіа в процесі іншомовної підготовки майбутніх філологів у ЗВО.

Випускники освітніх закладів XXI ст. мають жити в інформаційному суспільстві, тому в них повинні бути сформовані компетентності щодо вміння отримати й обробити інформацію, навчитися використовувати її раціонально, розвивати власний інтелектуальний потенціал. Від того, наскільки успішно будуть упроваджені в процес навчання інноваційні технології, зокрема засоби візуалізації, у майбутньому залежить якість фахової

підготовки. Інноваційна діяльність – процес удосконалення педагогічних технологій, сукупності методів, прийомів і засобів навчання, є показником конкурентоспроможності закладу освіти.

Змістовними є дослідження методології й теорії комп'ютеризації освіти В. Бикова, В. Гузеєва, Ю. Жалдака, Ю. Жука, І. Захарова, О. Полата, С. Ракова, А. Федорова та ін. Використання мультимедійних технологій для навчання мов з допомогою Інтернет-технологій описано в працях Є. В. Желнова, С. Моебз і С. Вейбелзах (Moebs S., Weibelzahl S.), К. Грем (Graham C. R), М. Варшауера, Д. Андервуда, Л. Ли, М. Буша та ін.

Залучення інфографіки в сучасному медійному дискурсі актуалізували такі зарубіжні та українські теоретики, як: О. Антонов, М. Картер, В. Лаптев, Н. Лосева, Е. Тафті, В. Тулупов, Г. Цуканова, Ж.-М. Шапе, В. Шевченко та ні.

Оновлення змісту фахової підготовки майбутніх філологів вимагає врахування світового досвіду навчання мов міжнародного спілкування. Пізнання соціально-культурних особливостей різних народів відбувається в процесі оволодіння іноземною мовою, зокрема французькою.

Упровадження інноваційних технологій, зокрема візуалізації, яка є основою сучасного інформаційного простору, спирається на відповідні зорові образи, тому неможливо уявити якісний навчальний процес без цього. Інноваційні технології є потужним стимулом і для професійного зростання студента-філолога, їх широко використовують у сферах, пов'язаних з інформаційним забезпеченням з метою формування мотивації до навчання, пошуку шляхів підвищення власного фахового рівня, особистісного зростання.

Засоби візуалізації та інфографіки, інноваційні технології медіаосвіти пов'язані з науково-методичною діяльністю викладачів, використанням можливостей змішаного навчання – це комбінування навчання за допомогою інтернет-ресурсів із «живим» навчанням, наприклад за допомогою програми Scalable Vector Graphics можна навчитись малювати інфографіку та експериментувати з дизайном і кольором. На думку Д. Пейнтер, це поєднання традиційних засобів навчання (робота в аудиторії при вивченні мовного матеріалу) з неформальними (вивчення й обговорення найважливіших аспектів навчального матеріалу за допомогою електронної пошти, інтернет-конференцій або електронних платформ) [2].

Візуальні образи мають велику цінність у поширенні й доступному донесенні ідей щодо вивчення французької мови. Особливо в тих випадках, коли вони бездоганно інтегровані до тексту. Таким є ресурс «Pinterest» [10].

Інноваційні технології розвиваються дуже швидко, тому актуалізується впровадження таких інформаційно-комунікативні технології, як електронна пошта, спілкування за допомогою Скайпу, комунікація в соціальних мережах, на різних форумах, веб-конференціях, використання різних серверів та сервісів [5]. Науковці відзначають, що інтернет-технології, зокрема організація занять студентів-філологів з носіями іноземної мови, мають значний освітній та лінгводидактичний потенціали. Процес опануван-

ня французькою мовою складний, бо в кожного студента є власний підхід до сприйняття інформації:

– візуальний: сюди належать студенти, які віддають перевагу використанню в процесі навчання картинки, зображення, діаграми кольору й діаграми зв'язків. Інфографіку називають мовою візуальних символів. Людина може не знати мови, не чути голосу, не бачити відеоряду, але коли перед нею картинка – зрозуміє, що хотів сказати митець;

– кінестетичний (учись діючи): до цього стилю належать студенти, які вчаться, діючи – малюють схеми, використовують навколишні об'єкти або беруть участь у рольових іграх;

– аудіальний: цей тип включає студентів, які спираються на слухові відчуття, використовують ритм, музику, слухають записи, складають вірши для кращого засвоєння інформації;

– вербальний: студенти, що мають цей стиль навчання, використовують словесні прийоми в письмовій та усній мові, наприклад, роблять конспекти або промовляють інформацію вголос;

– логічний: студенти, які вважають за краще використовувати логічні прийоми для з'ясування інформації. Такі люди добре розуміють, навіщо їм потрібна та чи інша інформація й краще бачать у перспективі;

– соціальний: студенти, яким подобається займатися в групах або парах, концентруючись на взаємодії з іншими в процесі навчання;

– відокремлений: студенти, які люблять вчитися самостійно, часто займаються самонавчанням (інформальна освіта).

Для вивчення французької мови найкраще засвоїти інформацію можна за допомогою поєднання різних засобів не тільки для кращого сприйняття інформації, а й для збереження знань. Наприклад, у процесі роботи з візуальними образами чи створенням інфографіки важливо спиратися на зображення. Погоджуємось з висновками Т. Ткаченко, що «етапи створення інфографіки мають бути такими: вибір теми майбутнього проекту; дослідження теми та виокремлення даних; збір інформації; аналіз інформації; пошук сюжету; створення ескізу для ідеї (краще зробити ескіз на папері, щоб не втрачати час на компоновку в самому редакторі інфографіки); редагування ескізу; дизайн (створення інфографіки); тестування інфографіки. Але для того, щоб інфографіка була ефективною, варто обрати 6–7 базових кольорів. Пам'ятати про силу зображень на площині та небезпеку “глибини”. Спіратися на принцип “очі перемагають пам'ять”. У кожному блоці має бути лише 3–4 активні елементи, більше мозку складно утримувати» [4].

Онлайн-навчання передбачає перегляд відео, читання, прослуховування записів, відпрацювання вправ і спілкування на форумах – відмінний спосіб поєднувати різні стилі. Наприклад, можна застосовувати на практиці безкоштовний інтернет-сайт «Говорити французькою легко!», розроблений Міністерством закордонних справ для вивчення та ознайомлення з французькою мовою [7], і користуватися веб-документальними фільмами, а також навчальними та ігровими педагогічними ательє [6; 11; 12].

Вибір методів та засобів навчання залежить від таких чинників, як: рівень мовної підготовки студентів; потреби студентів (тобто мета опанування курсу); особисті якості студентів; методичні переконання викладача; тривалість курсу іноземної мови тощо.

Зміст сучасного навчання іноземних мов і французької мови зокрема спирається на засоби та можливості медіа, візуалізації, інфографіки, ІКТ: електронні підручники, інтерактивні навчальні посібники (тренажери), віртуальні середовища (музей, клас, екскурсія, подорож), презентації, довідкові джерела (електронні перекладачі, словники), електронні колекції тощо.

Використання цих засобів навчання підвищує мотивацію студентів, стимулює їх інтерес до французької мови та культури.

Цьому сприяє різноманітність електронних ресурсів, мультимедійність та інтерактивність навчальних матеріалів, представлених у вигляді аудіо, відео, флеш-презентацій, образотворчої наочності тощо.

Метою навчання іноземної мови на сьогодні є формування філологічної компетентності студента, що спирається на індивідуальний і творчий підхід до оволодіння фаховими знаннями. Засвоєння граматики французької мови сьогодні вимагає посилення практичної спрямованості, що зумовлює вибір ефективних способів пояснення граматики й застосування технічних засобів навчання, зокрема інфографіки, візуалізації; можна використовувати відео- та аудіоресурси. Наприклад, джерело [«podcastfrancaisfacile.com»](http://podcastfrancaisfacile.com) має добірку аудіоподкастів французькою мовою за різними категоріями: граматика, диктант, статті про культуру тощо.

Цікавим видом навчання є аналіз відеорепортажів «Ma France» каналу BBC по всій Франції. У фахових репортажах представлено змістовну інформацію про французьку культуру й життя у Франції. Таке професійне відео захоплює студентів, здатне поліпшити продуктивність освіти, розширює доступ до освітніх джерел та знань, залучає до активного навчання за допомогою навчальних матеріалів і освітніх джерел. Інноваційні технології та методи сприяють індивідуалізації та диференціації процесу навчання, що здійснюються з урахуванням здібностей студентів, відбувається персоналізація навчання з урахуванням інтересів студентів. Корисним є ознайомлюватись з інформацією, представленою у французьких медіа, зокрема «Le Figaro» – електронна версія щоденної газети, яка висвітлює актуальні події у Франції та світі, спортивні досягнення, культурні події тощо. Або «Le Nouvel Observateur» публікує статті, які висвітлюють особливості суспільно-політичного, культурного й наукового життя європейців. Можна пропонувати студентам дивитись французьке телебачення, зокрема «D8.TV», де представлені новини, фільми та серіали, а також дивитись інші французькі канали: через рекламу, назви передач, одні й ті самі висловлювання дикторів багато інформації та слів довільно залишаються в пам'яті. Корисним є дивитися фільм в оригіналі або із субтитрами французькою й українською мовами, і потім ще раз дивитися в оригіналі.

Розвиваючи аудіальні можливості студентів, треба залучати їх не лише до прослуховування пісень французькою мовою, співання їх і після цього перекладу (слова, вирази, пропозиції), а й прослуховування програм радіостанції «radios.syxu.com».

Дієвість цього методу зумовлена глибоким осмисленням і подальшим різнобічним висвітленням явищ і подій, де за допомогою візуальної подачі інформації відбувається висока концентрація фактів, але не перенасичення ними. Також застосування інформаційної графіки може бути викликано тим, що цей метод є доступним і прийнятним для викладу інформації студентам, де той, хто навчається, отримує відомості швидко, із цікавістю та максимальною інформаційною ефективністю.

Наочну інформацію сприймати набагато легше, ніж громіздкі тексти. Психологи зараховують інфографіку до так званого «рівня суперчитабельності».

Тенденція до візуалізації інформації та зростання науково-технічних можливостей сприяють більш актуальному й активному використанню інфографіки в сучасній освіті.

Своєю популярністю інфографіка зобов'язана, насамперед, образному мисленню, іншими словами – візуалізації образів та зверненню до власного зорового досвіду. Це симбіоз вербальної й візуальної комунікацій. Тому варто враховувати одну з ключових потреб сучасної аудиторії – прагнення отримати інформацію, перш за все, у візуальному форматі.

Інфографіка фактично є новим ключовим методом інформаційного середовища, що керується соціальними й психологічними змінами.

Таким є інструмент Piktochart, який трансформує інформацію в захопливі візуальні історії. Visual.ly – це інструмент, який дозволяє генерувати ряд інфографіки. Many Eyes – дозволяє завантажити власні дані або використовувати дані, що зберігаються на сайті, з метою перетворення інформації з текстової на візуальну. Vizualize.me – створює інфографіку для резюме. Infogr.am є сервісом для створення безкоштовних інтерактивних діаграм та інфографіки. Vizify – сучасний інструмент створення інфографіки. Creately – зручний інструмент, який допомагає створювати діаграми та динамічні схеми. Stat Planet – дозволяє створювати інтерактивні візуалізації й статичні зображення. Nohli – сервіс для створення графіків і діаграм. Google Public Data Explorer – дозволяє використовувати загальнодоступні дані та трансформувати їх в інфографіку. Saco – онлайн-інструмент для малювання й створення різних видів інфографіки (карти сайту, схеми сторінок, UML (Unified Modeling Language) і мережеві графіки). Таким чином, названі аудіовізуальні джерела, медіа, інфографіка сприяють підвищенню ефективності використання часу студентів і викладачів, враховують зацікавлення й замість автоматизації виконання рутинних завдань дозволяють долучитися до важливої злочоденної інформації [3].

Використовуючи комп'ютер, можна запропонувати студентам завдання на доопрацювання тексту або завдання, коли все, що бачимо, нама-

гаємося перевести французькою мовою (не знаємо слово – шукаємо до нього синонім), пропонуємо скористатись електронними словниками, зокрема матеріалами Французької академії [7; 8]. Наприклад, студентам пропонується дописати фрази чи закінчення дієслів, вони мають можливість звернутися до електронних та медіаджерел. Різноманітні завдання можуть включати в себе вправи на розкриття дужок, а також вправи на визначення форми слів. Подібний ігровий елемент підвищує інтерес студентства до предмета й робить заняття з граматики більш різноманітними, цікавими, наприклад використання можливостей сайту «Civilisation» [5].

Візуалізація є основою сучасного інформаційного простору, адже без відповідних зорових образів неможливо уявити результати наукового дослідження або технічних розробок, успішний навчальний процес тощо.

Інфографіка є одним з інноваційних методів, що відповідають тенденціям сучасного інформаційного середовища та які широко використовують у сферах, пов'язаних із наданням інформаційного забезпечення діяльності людини. Завдяки засобам масової інформації поняття «інфографіка» набуло останнім десятиліттям значної популярності, стало широко відомим на побутовому рівні й зараз перебуває на новому етапі свого розвитку, будучи результатом еволюції від петрогліфів і піктограм старовини до схематичних зображень та символів сьогодення, які ввійшли в звичне користування людиною.

Блог – мережний журнал або онлайн-щоденник. Це невеликий сайт (до десяти сторінок), який створюється викладачем, зміст якого становлять короткі записи, зображення чи мультимедіа, що регулярно додаються й змінюються під власні потреби. Авторів блогів називають блогерами. Сукупність усіх блогів в Інтернеті створює блогосферу. Вважають, що перший блог створив Тім Бернс-Лі, де він, починаючи з 1992 р., публікував новини.

Актуальною є технологія скрайбінгу – нова техніка презентації, винайдена британським художником Ендрю Парком для британської організації наукових знань. Доповідь викладача (спікера) супроводжується ілюстраціями «на льоту» малюнків фломастером на білій дошці. Таким чином, слухачі чують і бачать одночасно приблизно одне й те саме, що полегшує сприйняття інформації.

Популярність технології забезпечується завдяки тому, що людський мозок мислить образами, мова малюнка є універсальною. Крім того, проглядати скрайб (зображення, що з'являється з-під пера, ручки, маркера) набагато цікавіше, ніж звичайне відео. Скрайбінг широко використовують у рекламі, маркетингу, бізнес-презентаціях і в освіті [1].

Науковці доводять, що потрібен такий словниковий запас для спілкування французькою мовою: 400–500 слів – активний словниковий запас для володіння мовою на базовому рівні; 800–1000 слів – активний словниковий запас для того, щоб порозумітися; 1500–2000 слів – активний словниковий запас, якого цілком вистачить для того, щоб забезпечити повсякденне спілкування протягом усього дня; 3000–4000 слів – загалом достат-

ньо для практично вільного читання газет чи літератури за фахом; близько 8000 слів забезпечують повноцінне спілкування для середнього європейця. Практично не потрібно знати більше слів для того, щоб вільно спілкуватися як усно, так і письмово, а також читати літературу будь-якого роду.

Таку велику кількість слів дає змогу опанувати й скрайбінг:

– візуалізація в процесі навчання допомагає студентам організувати та аналізувати отриману інформацію;

– за допомогою візуальних образів студенти з легкістю інтегрують нові знання;

– візуалізація розвиває критичне мислення (вербальна та візуальна інформація допомагає відновлювати в пам'яті отриману інформацію, оскільки презентація скрайбінгу складається з простих образів, символів та предметів, які легко запам'ятовуються);

– візуалізація є універсальною та доступною всій аудиторії.

Наразі існує два види скрайбінгу: скрайбінг-презентація та відеоскрайбінг. Перший – найпоширеніший і відомий, використовується під час доповіді мовця. Він супроводжує мовлення доповідача за допомогою різних схем, малюнків, графіків. Відеоскрайбінг – динамічний вид скрайбінгу, в основі якого – ілюстрації, схеми, які використовують у відеоряді. Таким чином, скрайбінг може бути у вигляді статичних схем/графіків, скрайб-малюнків, скрайб-розповідей (комікси), простих надписів, виготовлених в особливому стилі.

Робота з презентацією має три основних аспекти:

– навички візуалізації – скрайбінг перетворює тези презентації на слова й образи. Не обов'язково вміти малювати, головне – зрозуміти, як правильно замінити слова (іменники чи дієслова) на необхідні символи, образи;

– уміння працювати зі схемами – скрайбер повинен уміти наочно продемонструвати свою думку у вигляді графіків, діаграм, схем, при цьому організувати всі схеми у формі цілісного та структурованого образу;

– навички спілкування з аудиторією – основна мета презентації – донести головну думку до слухачів, таким способом доповідач має залучити їх до процесу обговорення.

Веб 2.0 – друге покоління мережевих сервісів Інтернету. Сервіси Веб 2.0 сьогодні посідають провідні позиції в інтернет-технологіях. З їх допомогою сучасні студенти можуть ефективніше реалізувати себе в пошуковій та проектній діяльності.

Таким чином, залучення візуалізації, інфографіки, скрайбінгу, медіа під час навчання студентів-філологів передбачає доступ до іншомовних сайтів та телепрограм, різних мережевих сервісів, що використовують для закріплення вимови, аудіювання чи вдосконалення граматичних навичок.

Висновки. Сьогодні процес навчання іноземних мов неможливий без застосування відповідних форм і методів навчання, засобів мультимедіа та сучасних комп'ютерних технологій, що дають змогу об'єднати в комп'ю-

терній системі звук, відео, графічні зображення, анімацію. Значущими є засоби візуалізації.

Іншомовна підготовка студентів-філологів ЗВО передбачає використання основних (аудиторні практичні заняття) та допоміжних форм навчання (консультації, домашні завдання, факультативні заняття, заняття з носіями мови, інтерактивні форми навчання), які передбачають характер міжособистісної взаємодії учасників навчального процесу.

Таким чином, основним вектором розвитку іншомовної підготовки студентів є застосування інноваційних технологій, залучення візуалізації, інфографіки, скрайбінгу, медіа, що є системотвірною основою, яка сприяє розвитку творчості, активній співпраці студентів і викладачів, їх взаємодії. Наголошено на значущості використання перелічених візуальних технологій у навчальному процесі ЗВО для забезпечення підготовки сучасного компетентного фахівця-філолога, конкурентоспроможного на світовому ринку праці. Подальші дослідження вважаємо доцільним спрямувати на інтегрування сучасних технологій візуалізації до організації освітнього процесу й вивчення ефективності цього інтегрування.

Список використаної літератури

1. Види и техники скрайбинга. *Мастер-класс «Скрайбинг. Как нарисовать презентацию»* : веб-сайт. URL: <http://sites.google.com/site/mkskrajbing/vidy-i-tehniki-skrajbinga> (дата звернення: 16.01.2018).
2. Желнова Е. В. 8 этапов смешанного обучения (обзор статьи «Missed Steps» Дарлин Пейнтер. Training & Development. *Открытая Школа Бизнеса* : веб-сайт. URL: <http://www.obs.ru/interest/publ/?thread=57> (дата звернення: 16.01.2018).
3. Инфографика: Почему онлайн обучение жизненно необходимо для улучшения образования. *Образование сегодня* : веб-сайт. URL: <http://ed-today.ru/infografika/242-infografika-pochemu-onlajn-obuchenie-zhiznenno-neobkhodimo-dlya-uluchsheniya-obrazovaniya> (дата звернення: 16.01.2018).
4. Ткаченко Т. Як вчителю навчити учнів працювати з інфографікою на уроках. *Медіа Освіторія* : веб-сайт. URL: <https://osvitoria.media/experience/yak-navchyty-uchniv-pratsyuvaty-z-infografikoju-na-urokah/> (дата звернення: 16.01.2018).
5. Civilisation. *Civilisation française* : web-site. URL: <http://web.cortland.edu/flteach/civ/> (Last accessed: 16.01.2018).
6. Découvrir et apprendre le français... c'est facile! *Parlons français... c'est facile* : web-site. URL: <http://parlons-francais.tv5monde.com/webdocumentaires-pour-apprendre-le-francais/p-1-lg0-Accueil.htm> (Last accessed: 16.01.2018).
7. Dictionnaire de l'Académie française. *Académie française* : web-site. URL: <http://www.chass.utoronto.ca/~wulftric/academie/> (Last accessed: 16.01.2018).
8. Dictionnaire Electronique des Synonymes (DES). *Centre de Recherche Interlangues sur la Signification en COntexte (CRISCO)* : web-site. URL: <http://elsap1.unicaen.fr/dicosyn.html> (INaLF, Institut National de la Langue Francaise) (Last accessed: 16.01.2018).
9. Falkert A. Le français acadien des Iles-de-la-Madeleine: étude de la variation phonétique. Paris : L'Harmattan, 2010. 307 p.
10. Pinterest. Français. Pinterest : web-site. URL: <http://www.pinterest.com/pin/308918855665761457/> (Last accessed: 16.01.2018).
11. Présentation du kit pédagogique. *Parlons français... c'est facile* : web-site. URL: <http://parlons-francais.tv5monde.com/webdocumentaires-pour-apprendre-le-francais/Enseignants/p-682-lg0-Presentation-du-kit-pedagogique.htm> (Last accessed: 16.01.2018).

12. Webdocs. *Parlons français... c'est facile*: web-site. URL: <http://parlons-francais.tv5monde.com/webdocumentaires-pour-apprendre-le-francais/Webdocs/p-110-1g0-Tous-les-webdocs.htm> (Last accessed: 16.01.2018).

Стаття надійшла до редакції 25.01.2018

Калиниченко Т. М. Использование визуализации в процессе формирования иноязычной компетентности студентов вузов

В статье рассматривается обучение студентов-филологов в современных украинских вузах в соответствии с программой изучения французского языка, описаны различные технологии визуализации, инфографики, скрайбинга, медиа визуализации с целью организации образовательного процесса, сочетающие традиционное и электронное обучение.

Доказана значимость внедрения в университетские академические программы и учебный процесс вузов новых подходов в преподавании французского языка, различных современных средств обучения французскому языку, позволяющих повысить эффективность образовательного процесса подготовки специалистов филологов.

Ключевые слова: *мультимедийные средства, визуализация, инфографика, скрайбинг, медиа, лингвистическая компетентность, французский язык.*

Kalinichenko T. Use of Visualization in the Process of Formation of Foreign Language Competency of Students of High Schools

The article deals with the training of students-philologists in modern Ukrainian universities in accordance with the program of studying the French language, describes various technologies of visualization, infographics, scribing, media visualization with the purpose of organizing the educational process, combining traditional and e-learning.

Visualization is the basis of the modern information space, because without the corresponding visual images it is impossible to imagine the results of scientific research or technical development, a successful educational process, etc.

Infographics is one of the innovative methods that are in line with the trends of the modern information environment and are widely used in areas related to the provision of information support for human activities.

Scribing is an innovative technology, with which you can attract listeners' attention, provide them with additional information and to highlight the main points of the report by drawing pictures, turning things into visual images. The effectiveness of the scribing is explained by the fact that the human brain is able to draw pictures, think patterns, and the language of the picture is a universal language.

The foreign language training of undergraduate students-philologists involves the use of basic (classroom practical classes) and auxiliary forms of training (counseling, homework, optional classes, language classes, interactive forms of instruction) that involve the character of interpersonal interaction of participants in the educational process.

The importance of introducing new approaches to the teaching of the French language, various modern means of teaching the French language, allowing to increase the efficiency of the educational process of training philologists specialists, is proved in the university academic programs and educational process of universities.

Key words: *multimedia, visualization, infographic, scribing, media, linguistic competence, French.*

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

С. Б. БРЕЖНЄВА

Й. ПЕСТАЛОЦЦІ ТА ЙОГО ВПЛИВ
НА РОЗВИТОК ЕТНОКОНФЕСІЙНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ
НА ЗАСАДАХ ПРУССЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ 4

В. В. ЖУЛКОВСЬКИЙ

ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ
В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ 9

Л. В. ЗДАНЕВИЧ, О. М. ПОПОВИЧ

ВИКОРИСТАННЯ ВИХОВНОГО АСПЕКТУ АВТОРИТЕТУ
ТА ЕФЕКТУ ПРИСУТНОСТІ ДЛЯ ДУХОВНО-МОРАЛЬНОГО
ЗРОСТАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ –
ІСТОРИЧНА ПРОЕКЦІЯ 18

І. А. СЕЛИЩЕВА

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ
У ХХ СТОЛІТТІ 26

А. В. ШАБАЛДАК

ІСТОРИКО-РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ЕТАПІВ ФОРМУВАННЯ
ТА РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ
У ВІЙСЬКОВИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УКРАЇНИ 34

І. Ф. ШУМІЛОВА

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ М. О. КОРФА
В ЗБЕРЕЖЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАЛІТРИ
ПІВНІЧНОПРИАЗОВСЬКОЇ ЗЕМСЬКОЇ ШКОЛИ 41

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ

О. В. АВРАМЕНКО

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ:
КОНСТАТУВАЛЬНИЙ ЕТАП 52

О. О. БАРЛІТ, А. Ю. БАРЛІТ

РОЛЬ ЕТНОКУЛЬТУРНОГО КОМПОНЕНТА В ПРОЦЕСІ
ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОЇ ПОЗИЦІЇ ДИТИНИ ЩОДО ПРИРОДИ 61

<i>І. О. ГОГОЛЬ</i> ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВІ ЯКОСТІ МАРКЕТОЛОГА ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ	67
<i>А. С. ДРАЧ</i> КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗАСОБАМИ НАВЧАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ	75
<i>В. В. ЗАРИЦЬКА, О. С. КОЗАРИК</i> ЕМОЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ КОМПЕТЕНТІСНО СПРЯМОВАНОЇ ОСВІТИ	85
<i>Н. В. КАЗАКОВА</i> СУЧАСНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ Й УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ.....	93
<i>М. Ю. КОЛЛЕГАЄВ</i> СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В НАЦІОНАЛЬНИХ ПАРКАХ УКРАЇНИ	102
<i>В. В. КОЧИНА</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ТА ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ.....	108
<i>А. К. КУЛІЧЕНКО</i> СУТНІСТЬ ТЕРМІНІВ «МЕДИЧНА ШКОЛА» ТА «ОСТЕОПАТИЧНА МЕДИЧНА ШКОЛА» В АМЕРИКАНСЬКІЙ І КАНАДСЬКІЙ ОСВІТНІХ ПАРАДИГМАХ	117
<i>А. П. ЛАВРИНЕЦЬ</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ.....	125
<i>Т. В. ЛЕОНТЬЄВА</i> ГУМАНІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ.....	132
<i>В. А. ЛЯПУНОВА, В. А. ВОЛКОВА</i> СТАН СФОРМОВАНOSTІ ЕМПАТІЇ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	142

<i>Н. М. МИСЬКОВА</i>	
РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ В СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НАВИЧОК, ОРІЄНТОВАНИХ НА СТАЛІЙ РОЗВИТОК.....	149
<i>Г. М. МОРОЗ</i>	
СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ФАХІВЦЯ» ЯК УМОВИ ЙОГО УСПІХУ НА РИНКУ ПРАЦІ	156
<i>О. О. ПЕРШУКОВА</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ РОБОТИ ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ CLIL.....	162
<i>О. Л. РАССКАЗОВА</i>	
МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ФЕСТИВАЛІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ.....	173
<i>Н. С. СЕРГАТА, А. С. ДЯДЮРА</i>	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ДЕГЕНЕРАТИВНО-ДИСТРОФІЧНОМУ УРАЖЕННІ ГРУДНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА.....	181
<i>В. І. СІДОРОВ</i>	
КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ КРОСКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	188
<i>Р. В. СЛУХЕНСЬКА, Т. В. ПАСЬКО, О. С. ПАШКОВА</i>	
РОЛЬ КЕРОВАНИХ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ У ПРОФІЛАКТИЦІ ВИНИКНЕННЯ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ	198
<i>О. В. СОРОКА, С. М. КАЛАУР</i>	
ПОТЕНЦІАЛ АРТ-ТЕРАПІЇ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	207
<i>С. К. СТЕФАНЮК, С. П. ГУРА</i>	
ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ ЗАСОБОМ ЗВИЧАЄВОГО ПРАВА.....	216
<i>А. С. ТАНЦУРА</i>	
ФУНКЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА ПОВЕДІНКИ: ПОСТАНОВКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОБЛЕМИ	223
<i>О. О. ФУНТИКОВА</i>	
ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК, ДИТЯЧИЙ ДОСВІД І ДІЯЛЬНІСТЬ ДОШКІЛЬНЯТ	228

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА

<i>В. В. БЕНЕДЮК, С. І. ОРЛОВА</i> ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ.....	238
<i>Т. В. БОЙКО, С. П. ДЕНИСОВА, О. В. КУЗЬМИЧ</i> КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	247
<i>О. В. БУГАКОВА</i> НАВЧАЛЬНІ ТРЕНІНГИ ЯК АКТИВНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ З БАТЬКАМИ.....	253
<i>Г. В. ЄРМАК, Я. С. ГОРБАНЬ</i> РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ НА ОСНОВІ ХРИСТИЯНСЬКИХ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ.....	260
<i>Н. В. МЕРКУЛОВА, К. О. ПАНАСЕНКО</i> ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ – ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	265
<i>О. М. СИРЦОВА, М. В. ДАШКО</i> ЗАСТОСУВАННЯ КОГНІТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ МАТЕРІАЛУ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ЯК МЕТОДИЧНА ПРОБЛЕМА.....	271
<i>Ю. С. СЛЯВІНА</i> МОДЕЛЬ СИСТЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВИХОВАНЦІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ	282
<i>Г. З. СКІРКО</i> СТВОРЕННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ФАКТОРА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА	293
<i>L. V. SHUBA, V. V. SHUBA</i> THE INFLUENCE OF SANITARY TECHNOLOGY ON CHILDREN AT ELEMENTARY SCHOOL.....	303

ВИЩА ШКОЛА

- А. М. АНДРЕЄВ*
ПЕРЕДУМОВИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО
ЕКСПЕРИМЕНТУ З АПРОБАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИКИ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ 316
- І. М. АНДРОЦУК*
ІНДИВІДУАЛЬНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДР МЕНЕДЖМЕНТУ
УНІВЕРСИТЕТІВ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА 325
- Л. Г. БУДАНОВА*
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ
ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ..... 333
- І. В. ДЕМЧЕНКО*
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ІНОЗЕМЦІВ –
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ
В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ
ДО ПРОФЕСІЙНОЇ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ 339
- Є. А. ЗАХАРІНА*
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
ДО РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 344
- Т. М. КАЛІНІЧЕНКО*
ВИКОРИСТАННЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗВО 350
- В. В. КАРМАНЕНКО*
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У ФОРМУВАННІ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ..... 359
- О. С. КИЦАК*
ФОРМИРОВАНИЕ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ
СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ СРЕДСТВАМИ
ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ..... 368
- М. Ю. КОРОП, В. Г. ГАМОВ, О. В. ЧЕРЕПОВ, О. О. ДЕМБИЦЬКА,
С. І. ГАЙДАЙ*
РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ
СТУДЕНТІВ-ВОЛЕЙБОЛІСТІВ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (КНТЕУ)..... 373

<i>П. М. МАГДА</i> БІОЕТИКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ: ПІДХОДИ ДО ТЛУМАЧЕННЯ	380
<i>О. Г. МАЛЬЦЕВА, О. В. ЦЕХМІСТРО</i> ВОКАЛЬНО-ХОРОВА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ФОРМУВАННІ ЙОГО АРТИСТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ	387
<i>Н. Б. МАНГУЛО, Г. О. СЕРГІЄНКО</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ В ПОЛІЕТНІЧНІЙ ГРУПІ НА ПІДГОТОВЧОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ.....	394
<i>І. М. МЕЛЬНИЧУК, М. З. ПАШКО</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	401
<i>Г. М. МОРОЗ</i> УНІВЕРСАЛЬНІ КРИТЕРІЇ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	408
<i>Я. М. НАХАЄВА</i> ФОРМУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН.....	414
<i>І. І. ОБЛЄС</i> ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СВІТСЬКОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «БОГОСЛОВ'Я».....	420
<i>В. В. ОМЕЛЬЯНЕНКО</i> ПЕДАГОГІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З ПРАВОЗНАВСТВА – СИСТЕМОТВІРНИЙ ФАКТОР МОРАЛЬНО-ЕТИЧНОГО СТИЛЮ ЇХНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	431
<i>М. А. ПАЙКУШ</i> ПРИРОДНИЧОНАУКОВА СКЛАДОВА В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІЛІСНОЇ СИСТЕМИ ЗНАНЬ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ	438

<i>Л. З. РЕБУХА</i>	
ІНТЕГРАТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	448
<i>О. О. СЛАСТИНА</i>	
ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ФАНК-АЕРОБІКОЮ НА КООРДИНАЦІЙНІ ЗДІБНОСТІ СТУДЕНТОК.....	456
<i>Т. І. СУЩЕНКО, А. О. БЕССАРАБ</i>	
УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ – ВИРІШАЛЬНИЙ ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ	463
<i>В. О. ТИРОН</i>	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ НА ОСНОВІ КОНТЕКСТНОГО НАВЧАННЯ.....	472
<i>О. О. ФУНТИКОВА</i>	
ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ТРАДИЦІЙНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	480
<i>Г. А. ЧЕРЕДНІЧЕНКО</i>	
СТРУКТУРА ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ТЕХНОЛОГІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	489
<i>О. В. ШУКАТКА</i>	
ПРОБЛЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ КРИЗЬ ПРИЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	496
<i>Ю. А. КУЗЬМЕНКО</i>	
АНАЛІЗ ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ФАХІВЦІВ РІЗНОГО ПРОФІЛЮ ДО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	504

Наукове видання

**ПЕДАГОГІКА ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ
У ВИЩІЙ І ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛАХ**

ВИПУСК № 58–59 (111–112)

Виходить 6 разів на рік

Редактор: А. О. Бессараб
Технічний редактор: А. С. Лаптева

Підписано до друку 14.03.2018.
Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк різнографний. Гарнітура Times.
Умовн.-друк. арк. 31,44. Обл.-вид. арк. 36,88. Тираж 500 пр. Зам. № 37-18Ж.

Видавець та виготовлювач
Класичний приватний університет
69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70 б

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК, № 3321 від 25.11.2008 р.